Η ΡΩΣΣΙΚΗ ΚΑΧΥΠΟΨΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΤΟΥ κ. ΜΟΛΟΤΩΦ

ΤΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΩΝ

ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΟΥ»

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. Ὁ «Παρατηρητὴς» τοῦ Λονδίνου γράφει τὰ ἀκόλουθα ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ρωσικὴν καχυποψίαν:

«Εἰς τὴν Δύσιν δὲν ἠμποροῦν νὰ κατανοηθῇ καὶ ἀκόμη νὰ ἐξηγηθῇ ἡ Ρωσικὴ καχυποψία. Ποῖα αἰτία τὴν δημιουργεῖ; Ἡ ἀπάντησις ἀποτελεῖ πραγματικὸν πρόβλημα. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι ἐξ αὐτοῦ ἔχει προκύψει πλῆθος παρεξηγήσεων, αἱ ὁποῖαι ἔριξαν μέχρι τοῦδε τὴν σκιὰν των εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς διευθετήσεως τῆς Εἰρήνης. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξετάζουν ἰδιαιτέρως τὴν ἐν λόγῳ σκοτεινὴν πλευρὰν τῆς Ρωσσικῆς πολιτικῆς, ἔχουν καταλήξει εἰς ἕνα συμπέρασμα, ποὺ ἴσως νὰ μὴν εἶναι λανθασμένον. Λέγουν: Ὁ κ. Μολότωφ ἀποφεύγει νὰ θέσῃ ἀνοικτὰ τὰ χαρτιά ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἁπλούστατα, διότι τὰ χαρτιά του δὲν εἶναι καλά. Καὶ προκειμένου νὰ πιστοποιήσῃ ὁ ἴδιος τὴν κατάστασιν τῆς χώρας του, κρίνει σκοπιμότερον νὰ παίξῃ τὸν ρόλον τῆς Σφιγγός. "Αν ἔχῃ ἔτσι τὸ πρᾶγμα ἡ διαφορὰ Ρωσσικῆ ἐπιφυλακτικότης διασαφηνίζεται. Διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ὅτι τὸ Σοβιετικὸν καθεστὼς εἶναι καθαρὰ καὶ ὡμὴ δικτατορία. Καμμία δὲ δικτατορία, εἰς τὴν ἱστορίαν, δὲν παρεδέχθη ποτέ, ὅτι παρακολουθεῖται ἀπὸ ἀδυναμίας καὶ ἀπὸ σφάλματα. Ἀλλαίμονον ἂν σχηματίσουν αὐτὴν τὴν γνώμην οἱ λαοί, ποὺ τὰς ὑφίστανται. Εἰς μίαν παρομοίαν περίπτωσιν ἡ ἐσωτερικὴ κατάρρευσις θὰ ἤρχετο μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν.

Μήπως ὅμως οἱ Ρωσσικοὶ φόβοι προέρχονται ἀπὸ ἀδυναμίαν, ἡ ὁποία ἐν τούτοις καταρθώνει νὰ συγκαλύπτεται πάντοτε ἐπιμελῶς; Εἶναι μία δευτέρα ἐκδοχή. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ποῦ στηρίζονται αἱ ἐμφανῶς ἐπεκτατικαὶ διαθέσεις τῶν Σοβιέτ; Ἴσως τὴν δουλειάν αὐτὴν νὰ ἐνισχύῃ τὸ ἱστοπαθὲς πνεῦμα ὡρισμένων λαῶν, οἱ ὁποῖοι ἐκλαμβάνουν τὴν παροῦσαν των τύχην, ὡς δριστικὴν ὑπαγωγήν των εἰς τὴν Ρωσσικὴν τροχιάν. Δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἀνωτέρω καὶ ἡ Ἀμερικὴ νὰ εἶναι ἀφορμὴ τῶν Ρωσσικῶν φόβων. Διότι ἡ ὑπερατλαντικὴ Σύμμαχος διαθέτει σήμερον τὴν μεγαλυτέραν βύθισιν εἰς τὸν κόσμον. Καὶ ὁ Μαρξισμός, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του, ἀπεχθάνεται κάθε ἰσχύν, ἡ ὁποία δὲν εὑρίσκεται εἰς παραλλήλους γραμμὰς μὲ τὴν ἰδιαίτερόν του.

Ὁπωσδήποτε ὅμως ἡ Ρωσσικὴ καχυποψία παραμένει πάντοτε ὡς γεγονός, ὡς παράγων ἀντιδράσεως. Εἶναι πλάνη νὰ πιστεύεται ὅτι θὰ ἐκλείψῃ σύντομα. Δυνατὸν νὰ περιορισθῇ καὶ νὰ γίνῃ κάπως συγκαταβατική. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἀπομακρυνθῇ ἐντελῶς ἀπὸ τὸ πολιτικὸν προσκήνιον. Πρέπει δὲ νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἰδιοσυστασία τοῦ χαρακτῆρος τῶν Ρώσσων. Ἀπὸ τοῦ Στάλιν μέχρι τοῦ τελευταίου πολίτου θὰ μιουργεῖται καὶ εἰς τὰς ἁπλοῦστέρας ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς μία ἰδιόμορφος μυστικοπαθείας, τὴν ὁποίαν ἡ δικτατορικὴ διακυβέρνησις πρὸς ὄφελός της, ἔχει κάθε λόγον νὰ καθιστᾷ καταληπτικωτέραν. Ἐναντι αὐτῆς τὸ μόνον ἀσφαλὲς μέτρον εἶναι ἡ ἀνεκτικότης, μέχρις ὅτου φυσικὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἀποκρυσταλλωθοῦν συμπεράσματα σαφῆ καὶ θετικά.

ΕΑΝ Η ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΑΠΕΤΥΓΧΑΝΕ...

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΕΩΣ

ΤΩΝ ΕΡΕΙΠΙΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΠΑΝΑΛΗΦΘΗ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΓΚΑΡΒΙΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

ὅπου αἱ αὐστηραὶ ἀντιθέσεις ἀντιμαχομένων τύπων καὶ ἐπιθυμιῶν εἶνε ἀσυμβίβαστοι πάντοτε εἰς τοὺς ὄρους τῆς λογικῆς, δὲν ὑπάρχει ποτὲ ἄλλη λύσις ἀπὸ τὸν συμβιβασμόν. Ἐὰν ἡ πολιτικὴ ἀποτελῇ, πράγματι, τὴν τέχνην τῆς προσαρμογῆς τῶν πραγμάτων ἀπὸ τῆς ἐπιθυμητῆς των πλευρᾶς εἰς ἐκείνην ποὺ ἐπιβάλλεται κατ' ἀδήριτον ἀνάγκην, ὁ πρῶτος εὐρὺς διαχωρισμὸς τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῶν ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν θὰ παρεῖχεν ἀνεκτίμητον εὐκαιρίαν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς.

Εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἐν λόγῳ θεμάτων καταλέγονται ἡ Ἰταλία καὶ ἡ ἀνατολικὴ Εὐρώπη.

Ἂς κάθωμεν, ἐπὶ παραδείγματι, τὸ θέμα τῆς Τεργέστης. Ἐπὶ αἰῶνας ὁ πληθυσμὸς ἦτο κατ' οὐσίαν Ἰταλικός, ἐνῶ ὁ λιμήν της ἦτο ἐκεῖνο, ποὺ πρέπει καὶ νὰ παραμείνῃ: ἡ μεγάλη διέξοδος ὅλης τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης πρὸς τὰ ὕδατα τῆς Ἀδριατικῆς καὶ τῆς Μεσογείου.

Ἀντὶ νὰ παραδεθῇ εἰς τοὺς Γιουγκοσλάβους, ἡ στρατηγικὴ αὐτὴ πόλις τῆς Νοτίου Εὐρώπης — ἡ τυραννάχιστον ὁ περίφημος λιμὴν της μὲ ἐπαρκῆ ἐνδοχώραν — πρέπει νὰ τεθῇ ὑπὸ διεθνῆ ἔλεγχον. Εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπὴν θὰ πρέπει νὰ ἐκπροσωποῦνται καὶ ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Γιουγκοσλαυία.

Μία λύσις τοιούτου εἴδους θ' ἀποτελεῖ θριαμβευτικὴν ἐπιτυχίαν τοῦ πνεύματος τῆς συνεργασίας διὰ τοὺς μεταπολεμικοὺς διακανονισμούς. Δὲν ὑπάρχει καμμία βεβαιότης, ἢ ἀκόμη καὶ πρόβλεψις, ὅτι θὰ γίνεται ἡ συμβιβαστικὴ αὐτὴ διαδικασία. Ἀντιθέτως, δὲν ὑφίστανται μέχρι τοῦδε αἱ ἐγγυήσεις ὅτι τὸ ζήτημα τῆς Τεργέστης δὲν θὰ ἀνατιναχθῇ εἰς τὸν ἀέρα τὴν Διάσκεψιν τῶν Εἰρηνοποιῶν.

Καὶ ὅμως εἰς τὰς περιοχὰς αὐτὰς ὑπάρχουν πράγματα, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε ν' ἀναζητηθοῦν, ἐὰν πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθοῦν αἱ ἐνοποιημέναι ἀρχαὶ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν καὶ ν' ἀποφευχθοῦν τραχύτεραι διχόνοιαι. Ἀπὸ μίαν φιλικὴν προσαρμογὴν ὁλοκλήρου τοῦ πολυπλόκου αὐτοῦ ζητήματος ἡ Ρωσσία θὰ ἐκέρδιζεν ὅσα καὶ κάθε ἄλλη Δύναμις, τόσον ἀπὸ πρακτικῆς πλευρᾶς ὅσον καὶ εἰς παγκόσμιον ἐμπιστοσύνην.

Ἐξ ἄλλου, ἐὰν ἐλευθέρα ἐμπορικὴ ναυσιπλοΐα εἰς τὸν Δούναβιν δὲν θὰ ἦτο ἀφ' ἑαυτῆς μικρὸν πλεονέκτημα διὰ τὴν ἀναζωογόνησιν τοῦ ἐμπορίου εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην. Ἀλλὰ τὴν πρότασιν αὐτὴν τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων φαίνεται ὅτι ἐπιμόνως ἀπορρίπτει ἡ Ρωσσία τόσον διὰ πολιτικοὺς ὅσον καὶ οἰκονομικοὺς λόγους. Χωρὶς τὴν εἰδικήν της ὑποστήριξιν, ἡ πρότασις αὐτὴ μικρὰς ἔχει πιθανότητας ἐπιτυχίας.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, καίτοι δὲν δυνάμεθα ἐντίμως ν' ἀπαρνηθῶμεν τὴν ἀρχὴν τῶν ἐλευθέρων ἐκλογῶν εἰς τὰ κατ' ἐπίφασιν ἐλεύθερα Κράτη τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης, τὸ πρακτικὸν ἀποτέλεσμα τοῦ φιλελευθέρου αὐτοῦ ἰδεώδους δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἐλπίδας μας, ἐφ' ὅσον ἡ Σοβιετικὴ πολιτικὴ καὶ ὁ παντοῦ ἐξοπλισμένος Ἐρυθρὸς Στρατὸς κυριαρχοῦν εἰς τὴν τερατώδη αὐτὴν ἔκτασιν.

Σήμερον ἐπικρατεῖ εἰς πολλοὺς ἡ ἀποψις ὅτι, μὲ τὴν σειράν των, αἱ Δυτικαὶ Δυνάμεις πρέπει ν' ἀναγνωρίσουν τὰ τετελεσμένα γεγονότα. Καὶ τὸ μεγαλύτερον γεγονός, ἀνεξαρτήτως ἂν τὸ ἐπιθυμῇ κανεὶς ἢ ὄχι, εἶνε ὅτι, ἐν συγκρίσει μὲ τὰς προπολεμικὰς συνθήκας, ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῆς Ρωσσίας εἰς ὅλην τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην ἔχουν τερατωδῶς ᾐξηθῇ.

Τοῦτο μᾶς φέρει εἰς τὸν δεύτερον εὐρὺν διαχωρισμὸν τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῶν ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν. Τὰ θέματα αὐτὰ εἶνε ἡ Γερμανία καὶ ἡ Αὐστρία. Αἱ δύο αὐταὶ χῶραι ἀπὸ κοινοῦ ἀποτελοῦν τὴν καρδίαν τῆς Εὐρώπης καὶ κάτι περισσότερον. Ἐκτεινόμεναι ἀπὸ τὸν Ἄνω Δούναβιν μέχρι τῆς ἐντεῦθεν πλευρᾶς τοῦ Ρήνου, ἐνδιαφέρουν τὸ καθαρῶς δυτικὸν τμῆμα τῆς πατρικῆς μας ἠπείρου πολὺ ζωτικώτερον ἀπὸ τὴν ἀνατολικήν της πλευράν. Ὁ κ. Μολότωφ προέβη εἰς μίαν χαριτωμένην παραχώρησιν, ἀνακαλῶν τὴν προηγουμένην του ἄρνησιν νὰ συζητήσῃ τὸ Αὐστριακόν, διότι οἱ κ. κ. Μπέβιν καὶ Μπέρνς ἐξεδήλωσαν ἐν τονον ἐπ' αὐτοῦ ἐπιμονήν. Ἀλλὰ δὲν εἶνε πιθανὸν ὅτι θὰ ἐπιτύχουν μιαν ἐκτεταμένην ἀποχώρησιν τῶν στρατευμάτων κατοχῆς ἀπὸ τὴν μεγάλην εἰς παρελθόν, ἀλλὰ μικρὰν εἰς ἔκτασιν αὐτὴν Χώραν, ἡ ὁποία ἀπετέλει κάποτε τὴν στρατηγικὴν κλεῖδα μιᾶς θρυλικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐν τούτοις καὶ ὁ περιορισμὸς ἀκόμη τῶν στρατευμάτων κατοχῆς εἰς ἓν κατώτατον ὅριον θὰ ἦτο μία σοβαρὰ ἀνακούφισις διὰ τὴν Αὐστρίαν καὶ μία εὐοίωνος ἔνδειξις διὰ τὸν ὑπόλοιπον Κόσμον.

Θὰ ἦτο σωφροσύνης ἔργον ἐὰν ἡ Μόσχα παρεῖχεν ἐπὶ τέλους, αὐτὴν τὴν ἔνδειξιν. Οἱ πολιτικοὶ τῶν Σοβιέτ σήμερον βλέπουν ὡς πολὺ μακρινὴν τὴν ἡμέραν τῆς τελικῆς ἀποχωρήσεως ὅλων τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων ἀπὸ τὰ ἐδάφη τοῦ Ράϊχ τοῦ μέλλοντος. Πρὸς τὸ παρὸν δροῦν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν των ζώνην ὡς κυρίαρχος ἀναδιοργανωτικὴ Δύναμις μονίμου κατοχῆς.

Ἡ γενικὴ αὐτὴ ἐντύπωσις προκαλεῖ ἕνα τρομερὸν δίλημμα: «Θὰ ἐδημιουργεῖτο μία Γερμανία ἢ δύο;» Τὸ δεύτερον, καίτοι ἡ Σοβιετικὴ αὐτοκρατορία θὰ ἠδύνατο ἐν τέλει νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὰς Δυτικὰς Δυνάμεις νὰ τὸ ἀντιμετωπίσουν, θὰ ἐδημιούργει περισσότερα καὶ χειρότερα προβλήματα ἀπὸ ὅσα ἠδύνατο νὰ ἐπιλύσῃ.

Δὲν τολμῶμεν νὰ ὑποτιμήσωμεν τὴν κολοσσιαίαν σχιζίαν τοῦ Γερμανικοῦ ζητήματος, ἀλλ' οὔτε ἐρέπει καὶ νὰ τὴν κρίνωμεν μὲ ἀπόλυτον ἀπαισιοδοξίαν. Τὸ καλύτερον σύστημα ἀσφαλείας θὰ ἦτο ἐκεῖνο, ποὺ κατοχυρώνει κατὰ βάθος ἡ πρότασις τοῦ κ. Μπέρνς, τὴν ὁποίαν ἐνέκρινε καὶ ἡ Ἀγγλία, περὶ συνάψεως τετραμεροῦς συμφώνου 20ετοῦς ἰσχύος, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν Συμμάχων ἐκ Γερμανίας. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πλήρη ἀποτελεσματικότητα τῆς προτάσεώς των αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι θὰ πρέπει νὰ συνεχίσουν τὴν κατοχὴν τῆς ἐν Γερμανίᾳ ζώνης των ἐπὶ ἰδιαιτέρως σημαντικὴν περίοδον.

Εἶνε ἀκόμη πρόωρον νὰ προβλέψωμεν ἐὰν ἡ σημερινὴ Διάσκεψις τῶν Παρισίων θὰ ἐπιτύχῃ ἢ θ' ἀποτύχῃ εἰς τὸν σκοπόν της. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν χειροτέραν της ἔκβασιν, ἡ ἀποτυχία της δὲν πρόκειται νὰ σημάνῃ τὴν πολιτικὴν χρεωκοπίαν τοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ ἔργον τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς κατεστραμμένης Εὐρώπης ἠμπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ ἀποτελεσματικώτερον μὲ διαφορετικὰ μέσα. Καὶ ἐὰν ἀκόμη αἱ ἐλπίδες ἀποβοηθοῦν σήμερον φροῦδαι οἱ φόβοι διὰ τὸ μέλλον εἶνε πάντως ἀβάσιμοι.

J. L. GARVIN

ΑΠΕΓΟΗΤΕΥΘΗΣΑΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΠΑΦΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ. Κατ' εἰδήσεις ἐκ Σόφιας, τηλεγράφημα τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Βουλγαρικῆς ἀντιπροσωπείας Κολάροφ πρὸς τὴν Κυβέρνησίν του μεταδίδει ἀπογοητευτικὰ ἐκ τῶν πρώτων ἐπαφῶν αὐτοῦ μετὰ τῶν κύκλων τῆς Διασκέψεως. Ἐπίσης προσθέτει ὅτι πρὸς τὸ παρὸν θὰ ἀποφύγῃ νὰ ζητήσῃ, ὅπως ἡ Βουλγαρία χαρακτηρισθῇ συνεμπόλεμος, περιοριζόμενος εἰς παρακολούθησιν τῆς τύχης τῶν ὑποβληθέντων νέων Βουλγαρικῶν ὑπομνημάτων.

ΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΔΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΕΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΑΝ ΜΙΑΝ ΕΝΤΕΛΩΣ ΝΕΑΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ

ΕΖΗΤΗΘΗ ΣΥΣΚΕΨΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ

Ο ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ ΤΟΥΣ ΕΚΑΛΕΣΕ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΪΑΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

τὴν ἐντολήν, τὴν ὁποίαν, διὰ τῆς ψήφου τῆς 31ης Μαρτίου, παρέσχεν ἡ μεγάλη πλειοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ ἀξίωσις, ὅπως τὸ δημοψήφισμα διενεργηθῇ ἐντὸς τοῦ συντομωτέρου χρόνου, δὲν διευρυνώθη μόνον ἀπὸ τοὺς ἐκλογεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐξέφρασαν τὴν ἐμπιστοσύνην των πρὸς τὰ ἐν τῇ Κυβερνήσει κόμματα. Ὑπῆρξεν ἐξ ἴσου σαφὴς καὶ διευρυνώθη κατηγορηματικῶς καὶ ἀπὸ ἐκλογεῖς—καὶ ὁ ἀριθμός των εἶναι σημαντικὸς—οἱ ὁποῖοι ἐξέφρασαν τὴν ἐμπιστοσύνην των πρὸς ἄλλα, ἐκ τῶν ἐκπροσωπουμένων, ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, κόμματα. Θὰ ἀπετέλει συνεπῶς παραβίασιν τῆς ρητῆς λαϊκῆς ἐντολῆς, ἄν, ὑποβάλλων τὸ σχέδιον ψηφίσματος διὰ τὴν προκήρυξιν τοῦ δημοψηφίσματος, δὲν προσδιώριζον τὴν ἡμέραν τῆς διεξαγωγῆς τούτου, ἐκτὸς τῶν, ἐκ τῶν δυνατοτήτων ὑπαγορευομένων, χρονικῶν περιθωρίων. Ἡ ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ πλειοψηφία καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐμπιστοσύνης της προελθοῦσα Κυβέρνησις δὲν εἶναι δυνασὸν νὰ μὴ ἐκτιμήσουν ἐπαρκῶς γενικωτέρους λόγους οἱ ὁποῖοι θὰ ἀνέκυπτον ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ὑποθέσεως, κατὰ τὸ μέχρι τῆς 1ης Σεπτεμβρίου διάστημα, ὡς εἶναι ἡ σύγκλησις τῆς Διασκέψεως τῆς εἰρήνης καὶ οἱ ὁποῖοι θὰ ὑπεδείκνυον τὴν ἀνάγκην νὰ ἀντιμετωπισθῇ βραχεῖα μετάθεσις τῆς προσδιωρισμένης πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ δημοψηφίσματος ἡμερομηνίας.

2) Ἡ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἀντιπροσωπείᾳ πλειοψηφία καὶ ἡ Κυβέρνησις θεωροῦν ζήτημα τιμῆς τὴν διασφάλισιν ὅλων τῶν προϋποθέσεων καὶ ἐγγυήσεων, διὰ τὴν ἐλευθέραν καὶ γνησίαν ἐκδήλωσιν τῆς λαϊκῆς θελήσεως, κατὰ τὸ δημοψήφισμα, ὥστε ἡ ἀποδοχή του νὰ εἶναι ἀνεπιφύλακτος. Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν, ὅπως παρασχεθῇ ἡ δυνατότης εἰς τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ Ἀντιπολίτευσιν νὰ διαπιστώσῃ ἡ ἰδία τὴν ἔγκαιρον ἐκπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων καὶ τὴν ὕπαρξιν τῶν ἐγγυήσεων, ἡ πλειοψηφία καὶ ἡ Κυβέρνησις προχωροῦν καὶ περαιτέρω.

Ἐξ ὀνόματός των, καλῶ τὰ κόμματα τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, τὰ ἐμπνεόμενα ἀπὸ ζωηρὸν, ὅσον καὶ ἡμεῖς, ζῆλον, ὅπως συμβάλουν, ὥστε ἡ λαϊκὴ ἐτυμηγορία νὰ ὁλοκληρώσῃ τὴν ἀποκατάστασιν εὐρύθμου λειτουργίας τοῦ ἐλευθέρου πολιτεύματος ἡμῶν, νὰ μετάσχουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἡ σύμπτωσις τοῦ ἐπικειμένου ταξειδίου μου εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὁ ὁποῖος σκοπὸν ἔχει τὴν διεξαγωγὴν συνεννοήσεων ἐπὶ τοῦ ζωτικοῦ διὰ τὴν χώραν προβλήματος τῆς οἰκονομικῆς ἀνασυγκροτήσεως, παρέχει εἰς τὰ κόμματα τῆς Ἀντιπολιτεύσεως ὅλον τὸν ὑλικὸν χρόνον, διὰ νὰ στερεωθοῦν, μελετήσουν καὶ ἀποφασίσουν ἐπὶ τῆς ἐκκλήσεως, ὥστε νὰ δοθῇ —καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ δοθῇ— ἡ πρακτικὴ εἰς αὐτὴν συνέχεια, ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ μου ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν.

3) Τὰ κόμματα τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας ὑπῆρξαν σαφῆ εἰς τὰς πρὸς τὸν λαὸν δηλώσεις των περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ δημοψηφίσματος καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀπολύτως συνεπής, καθορίζουσα εἰς τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις της τὴν ἐν προκειμένῳ παλιτικήν της.

Ἡ διατύπωσις τοῦ πρὸς τὸν λαὸν ἐρωτήματος τοῦ δημοψηφίσματος δὲν ἀφίσταται οὐδὲ κατὰ κεραίαν τῶν ὅσων ἔχομεν δηλώσει πρὸς τὸν λαὸν καὶ εἶχεν ἐπιδοκιμάσει ἡ πλειοψηφία.

Παρερμηνεύεται ἑπομένως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς προθέσεις καὶ τοὺς σκοπούς μας, δὲν θὰ ἦσαν δικαιολογημέναι. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀρθῇ οἱαδήποτε ἐν προκειμένῳ ἀμφιβολία, δὲν ἔχει καμμίαν δυσκολίαν ἡ πλειοψηφία νὰ δηλώσῃ καὶ αὐθις, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐκφρασθησομένης —ἐφ' ὅσον ἐκφρασθῇ τοιαύτη— βουλήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅπως ἐπανέλθῃ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ἐκ τῆς ἀποδημίας του περιλαμβάνεται — καὶ εἶναι ἄλλωστε τόσον εὔλογον ὅτι περιλαμβάνεται— καὶ ἡ ἔκφρασις τῆς λαϊκῆς βουλήσεως ὑπὲρ τοῦ πολιτεύματος ἡμῶν τῆς Βασιλευομένης Δημοκρατίας. Ἡ τυχὸν ἐκδηλωθησομένη ἀντίθετος βούλησις τῆς πλειοψηφίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τὴν ἐπάνοδον ἐκ τῆς ἀποδημίας του τοῦ Βασιλέως εἶναι ἐξ ἴσου προφανές, ὅτε, ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν ἔννοιάν της, δημιουργεῖ πολιτειακὴν κρίσιν. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν δὲν ἀπόκειται βεβαίως εἰς τὴν σημερινὴν κοινοβουλευτικὴν πλειοψηφίαν καὶ τὴν ἐκ ταύτης Κυβέρνησιν, νὰ κατευθύνῃ τὴν χώραν πρὸς τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς κρίσεως. Ἡ σημερινὴ κοινοβουλευτικὴ πλειοψηφία θὰ ἔχῃ παύσει νὰ εἶναι τοιαύτη καὶ ἡ Κυβέρνησις θὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν της, διότι ἡ λαϊκὴ ἐτυμηγορία, εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν, δὲν ἠμπορεῖ νὰ μείνῃ ἄνευ πολιτικῶν συνεπειῶν.

Εἶναι λοιπὸν σαφὴς ἡ ἔννοια τὴν ὁποίαν ἡ πτέρυξ ἡμῶν δίδει εἰς τὴν λαϊκὴν ψῆφον κατὰ τὸ δημοψήφισμα. Καὶ θὰ ἀναγνωρισθῇ ἀσφαλῶς, ὅτι δὲν εἶναι δεκτικὴ οὐδεμιᾶς παρερμηνείας.

Ἀλλ' ἡ σημερινὴ πλειοψηφία ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ της νὰ συμβάλῃ ὥστε νὰ ἐπέλθῃ πλήρης ἡ ἐκκαθάρισις, προχωρεῖ καὶ ἐν προκειμένῳ περαιτέρω:

Δηλοῖ ὅτι εἶναι ἑτοίμη νὰ παράσχῃ εἰς τὰ κόμματα τῆς ἀντιπολιτεύσεως τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως οἱ ὀπαδοί των ἐκδηλώσουν, ὄχι μόνον τὴν ἀντίθετον πρὸς τὴν ἐπάνοδον τοῦ Βασιλέως βούλησίν των, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίαν του ἕκαστος προτίμησιν περὶ τοῦ πολιτειακοῦ καθεστῶτος, τὸ ὁποῖον θὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ σημερινόν, ἂν ἡ λαϊκὴ πλειοψηφία δημιουργήσῃ πολιτειακὴν κρίσιν.

Εἰς τὸ βασιλικὸν διάταγμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκδοθῇ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ψηφίσματος θὰ περιληφθῇ καὶ διάταξις, ὁρίζουσα ὅτι θεωροῦνται ἔγκυρα καὶ τὰ λευκὰ ψηφοδέλτια, τὰ ὁποῖα θὰ ἀναγράφουν διὰ μελάνης ἢ μολυβδίδος τὸ πολίτευμα τῆς προτιμήσεως τοῦ ἐκλογέως.

Ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς ἐλπίζει, ὅτι, κατόπιν τῶν γενομένων διευκρινίσεων, ἡ Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία θὰ χωρήσῃ εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ψηφίσματος»

Θ. Σοφούλης: Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν ἀμέσως εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, διότι πρέπει πρῶτον νὰ μελετήσωμεν καὶ ἐννοήσωμεν καλῶς τὰ παρ' αὐτοῦ προταθέντα. Προτείνω λοιπὸν νὰ διακοπῇ ἡ συνεδρίασις, ὁ δὲ κ. πρωθυπουργὸς νὰ καλέσῃ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων καὶ νὰ παράσχῃ πρὸς αὐτοὺς τὰς δεούσας ἐξηγήσεις. Ἡ συνέχεια τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως κατόπιν τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ νομίζω ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν.

Βενιζέλος: Νομίζω, ὅτι κατόπιν τῶν δηλώσεων τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, δημιουργεῖται νέα κατάστασις καὶ ἀπαιτεῖται, ὅπως, πρὸ πάσης συνεχίσεως τῆς συζητήσεως, ἔλθουν εἰς σύσκεψινοἱ ἀρχηγοὶ μετὰ τῶν ὁπαδῶν των βουλευτῶν. Πρέπει νὰ καλέσῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς σύσκεψιν τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων, ὥστε νὰ κατατοπισθοῦν οὗτοι περισσότερον ἐπὶ τῶν προτεινομένων.

Μανουηλίδης: Ἐκ μέρους τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Δημοκρατικοῦ Κόμματος δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, ἄνευ ἐπισταμένης μελέτης τοῦ κειμένου. Συμφωνοῦμε μὲ τοὺς προλαλήσαντας ἀρχηγούς.

Κανελλόπουλος: Συμμερίζομαι καὶ ἐγὼ ἀπολύτως τὴν ἀνάγκην ἀναβολῆς. Θὰ παρακαλέσω πρὸς τοῦτο τὸν κ. Πρόεδρον, ὅπως μᾶς παράσχῃ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον.

Ζέρβας: Ἔργον τῆς Κυβερνήσεως φρονῶ, ὅτι εἶναι νὰ ἀποδεχθῇ τὴν παράκλησιν τοῦ κ. Σοφούλη.

Τσαλδάρης: Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία νὰ γίνῃ ἡ προτεινομένη σύσκεψις.

Σίδερης: Σεῖς πρέπει νὰ καλέσετε τοὺς ἀρχηγοὺς εἰς σύσκεψιν.

Τσαλδάρης: Θὰ σᾶς παρακαλέσω ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, νὰ συναντηθῶμεν τὴν Δευτέραν τὸ πρωΐ. (Χειροκροτήματα).

Ἀποφασίζεται ἀκολούθως νὰ λυθῇ ἡ συνεδρίασις τῆς Βουλῆς καὶ νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος τὴν Δευτέραν.

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ Η ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΣΑΛΔΑΡΗ

"Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΕΠΙΘΥΜΕΙ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΗ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΑΔΙΑΒΛΗΤΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ„

Ἡ ἐντύπωσις ἐκ τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Τσαλδάρη ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικὴ εἰς ὅλους τοὺς πολιτικοὺς κύκλους. Ἐκ